Památkář průzkumník / památkářka průzkumnice (kód: 82-037-T)

Autorizující orgán: Ministerstvo kultury
Skupina oborů: Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání: Památkář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 7

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve specifikách jednotlivých stavebních slohů včetně typologie a dispozičního řešení historických staveb	7
Orientace v historických stavebních konstrukcích, technologiích a materiálech	7
Orientace v právních předpisech a metodikách platných pro oblast stavebně historických průzkumů	6
Analýza dostupných podkladů před započetím stavebně historického průzkumu	7
Práce s dokumentací nemovitostí dle platných metodik stavebně historických průzkumů	6
Stanovení míst odběru stavebních vzorků pro specializované expertízy	6
Provádění šetrných sond v rámci destruktivního stavebně historického průzkumu	7

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve specifikách jednotlivých stavebních slohů včetně typologie a dispozičního řešení historických staveb

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Identifikovat stavební sloh, typologii a dispoziční řešení na základě předložené fotografické dokumentace	Praktické předvedení
b) Identifikovat stavební sloh, typologii a dispoziční řešení na základě předložené plánové dokumentace	Praktické předvedení
c) Popsat charakteristické znaky vylosovaného stavebního slohu včetně typologie	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v historických stavebních konstrukcích, technologiích a materiálech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Identifikovat historické stavební konstrukce na základě předložené plánové dokumentace a jejich časové zařazení	Praktické předvedení
b) Identifikovat historické stavební konstrukce na základě předložené fotografické dokumentace a jejich časové zařazení	Praktické předvedení
c) Identifikovat materiály na základě ukázaného vzorku včetně slovního popisu technologie zpracování a použití včetně časového zařazení	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v právních předpisech a metodikách platných pro oblast stavebně historických průzkumů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a charakterizovat typy památkové ochrany dle právních předpisů	Ústní ověření
b) Popsat práva a povinnosti vlastníků a státních orgánů při péči o kulturní památky	Ústní ověření
c) Vyjmenovat metody průzkumů dle platných metodik pro oblast stavebně historických průzkumů a jednu stručně charakterizovat	Ústní ověření
d) Vyjmenovat způsoby a formy péče, ochrany a obnovy konstrukcí a materiálů dle platných metodik a jednu stručně shrnout	Ústní ověření
e) Popsat základní obsah metodiky standardního stavebně historického průzkumu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Analýza dostupných podkladů před započetím stavebně historického průzkumu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat základní typy zdrojů vhodných pro získání podkladů k stavebně historickému průzkumu včetně možností jejich získání	Ústní ověření
b) Kriticky zhodnotit předloženou dokumentaci z hlediska její interpretace v rámci stavebně historického průzkumu	Praktické předvedení
c) Vyjmenovat potřebné podklady a průzkumy nutné pro vyhotovení stavebně historického průzkumu modelového příkladu určeného komisí	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Práce s dokumentací nemovitostí dle platných metodik stavebně historických průzkumů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat možné dokumentační metody dle platných metodik stavebně historických průzkumů na základě předložených podkladů	Ústní ověření
b) Prakticky ukázat zvolenou dokumentační metodu na určeném objektu	Praktické předvedení
c) Popsat konstrukční řešení objektu dle předložené plánové dokumentace	Praktické předvedení
d) Lokalizovat fotografickou dokumentaci objektu na předložené plánové dokumentaci	Praktické předvedení
e) Popsat konstrukční řešení určeného stavebního prvku a jeho možné poruchy	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovení míst odběru stavebních vzorků pro specializované expertízy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit vhodnou metodu specializovaného průzkumu na určené konstrukci v exteriéru	Praktické předvedení
b) Určit a zdůvodnit vhodné místo pro odběr vzorků pro určenou specializovanou expertízu	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Provádění šetrných sond v rámci destruktivního stavebně historického průzkumu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Separovat jednotlivé vrstvy materiálů na předloženém vzorku omítky	Praktické předvedení
b) Separovat jednotlivé vrstvy materiálů na předloženém vzorku dřeva	Praktické předvedení
c) Popsat postup šetrného provedení sondy a limitů jejího provedení na určené konstrukci v exteriéru	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Podmínkou pro připuštění ke zkoušce je předložení dokladu o dosaženém vzdělání. Uchazeč musí mít minimálně vysokoškolské vzdělání v oboru stavitelství, architektury, památkové péče, historie nebo dějin umění. Ověřenou kopii dokladu o dosaženém vzdělání doručí uchazeč autorizované osobě nejpozději před zahájením zkoušky.

Během zkoušky je rovněž prověřována uchazečova schopnost správně a přesně používat terminologii památkové péče.

Zkouška se provádí v první části ve zkušební místnosti a ve druhé části v exteriéru na komisí určeném objektu. Druhá část in situ začíná od odborné způsobilosti: Práce s dokumentací nemovitostí dle platných metodik stavebně historických průzkumů, kritéria hodnocení písmene b).

Pokyny k ověřování a hodnocení jednotlivých odborných dovedností, resp. kritérií hodnocení:

ORIENTACE VE SPECIFIKÁCH JEDNOTLIVÝCH STAVEBNÍCH SLOHŮ VČETNĚ TYPOLOGIE A DISPOZIČNÍHO ŘEŠENÍ HISTORICKÝCH STAVEB

- Uchazeč prokazuje schopnost identifikace následujících stavebních slohů: románský, gotický, renesanční, barokní, klasicistní, pseudoslohy a secesní.
- **a)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči současnou fotografickou dokumentaci jedné kulturní nemovité památky postavené ve stavebním slohu určeném pro tuto odbornou dovednost. Fotografická dokumentace je předložena v rozsahu tří fotografií interiéru a 3 fotografií exteriéru. Barevné fotografie jsou o velikosti alespoň 10 x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC).
- **b)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči plánovou dokumentaci jedné kulturní nemovité památky postavené ve stavebním slohu určeném pro tuto odbornou dovednost. Plánová dokumentace je předložena v rozsahu jeden pohled zepředu, jeden půdorys, jeden řez objektem, který je vyznačen v předloženém půdorysu. Autorizující osoba musí předložit plánovou dokumentaci jiné kulturní nemovité památky, než pro která byla využita v rámci kritéria hodnocení: Identifikovat stavební sloh, typologii a dispoziční řešení na základě předložené fotografické dokumentace.
- **c)** Uchazeč si vylosuje jeden ze stavebních slohů určených pro tuto odbornou dovednost.

ORIENTACE V HISTORICKÝCH STAVEBNÍCH KONSTRUKCÍCH, TECHNOLOGIÍCH A MATERIÁLECH

- **a)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči plánovou dokumentaci jedné kulturní nemovité památky v rozsahu: jeden půdorys a jeden řez objektu vyznačen na půdorysu objektu. Plánová dokumentace nesmí zachycovat stejnou kulturní nemovitou památku, která byla užita v rámci odborné kompetence: Orientace ve specifikách jednotlivých stavebních slohů včetně typologie a dispozičního řešení historických staveb.
- **b)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči fotografickou dokumentaci stavební konstrukce v rozsahu: jeden celkový náhled a jeden detail. Z fotografické dokumentace musí být zřejmé použité konstrukční řešení. Barevné fotografie jsou o velikosti alespoň 10 x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC).
- **c)** Autorizovaná osoba ukáže uchazeči vzorek stavební konstrukce z památkového objektu. Lze realizovat přímo na památkovém objektu.

ORIENTACE V PRÁVNÍCH PŘEDPISECH A METODIKÁCH PLATNÝCH PRO OBLAST STAVEBNĚ HISTORICKÝCH PRŮZKUMŮ

- **c)** Autorizovaná osoba určí uchazeči jednu metodu stavebně-historických průzkumů, kterou následně uchazeč charakterizuje.
- **d)** Autorizovaná osoba určí uchazeči jeden způsob nebo formu péče ochrany a obnovy konstrukcí a materiálů, který uchazeč objasní.
- **e)** Uchazeč popíše autorizované osobě základní obsah a zaměření jednotlivých částí platné metodiky standardního stavebně-historického průzkumu.

ANALÝZA DOSTUPNÝCH PODKLADŮ PŘED ZAPOČETÍM STAVEBNĚ HISTORICKÉHO PRŮZKUMU

- **a)** Uchazeč vyjmenuje základní typy textové, obrazové a plánové dokumentace včetně možností, kde mohou být tyto

podklady zpravidla získány.
- **b)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči jeden soubor historické textové nebo plánové dokumentace stavby. Uchazeč provede kritické zhodnocení tohoto pramene z hlediska zpracování stavebně-historického průzkumu.
- **c)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči zaměření současného stavu skutečného objektu.

PRÁCE S DOKUMENTACÍ NEMOVITOSTÍ DLE PLATNÝCH METODIK STAVEBNĚ HISTORICKÝCH PRŮZKUMŮ
- **a)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči podklady objektu v rozsahu dvě fotografie exteriéru a nákres celkové situace objektu. Barevné fotografie jsou o velikosti alespoň 10 x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC).
- **b)** Autorizovaná osoba určí uchazeči jednu z dokumentačních metod dle platných metodik stavebně historických průzkumů.
- **c)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči plánovou dokumentaci památkového objektu v rozsahu: půdorys všech podlaží, jeden řez vyznačený na půdorysu a jeden pohled zepředu.
- **d)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči tři fotografie interiéru, tři fotografie exteriéru a plánovou dokumentaci v rozsahu: jeden půdorys, jeden řez vyznačený na půdorysu a jeden pohled zepředu. Uchazeč řádně dle platné metodiky stavebně-historického průzkumu ukáže místa pro zanesení značky vyznačující pohled fotografické dokumentace. Barevné fotografie jsou o velikosti alespoň 10 cm x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC).
- **e)** Autorizovaná osoba určí uchazeči stavební prvek na jedné předložené fotografii. Uchazeč popíše konstrukční řešení daného prvku a jeho možné poruchy.

STANOVENÍ MÍST ODBĚRU STAVEBNÍCH VZORKŮ PRO SPECIALIZOVANÉ EXPERTÍZY
- **a)** Autorizovaná osoba určí uchazeči stavební konstrukci. Uchazeč určí vhodnou metodu specializovaného průzkumu vzhledem ke stavu a charakteru stavební konstrukce.
- **b)** Autorizovaná osoba určí uchazeči specializovanou expertízu a objekt, na kterém má být použita. Uchazeč určí a zdůvodní vhodné místo pro odběr vzorků.

PROVÁDĚNÍ ŠETRNÝCH SOND V RÁMCI DESTRUKTIVNÍHO STAVEBNĚ HISTORICKÉHO PRŮZKUMU
- **a)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči na vhodném podkladu vzorek nejméně tří vrstev omítek s malbami či nátěry. Uchazeč postupně separuje jednotlivé vrstvy materiálů.
- **b)** Autorizovaná osoba předloží uchazeči na vhodném dřevěném podkladu vzorek nejméně tří vrstev nátěrů či maleb. Uchazeč postupně separuje jednotlivé vrstvy nátěrů.
- **c)** Autorizovaná osoba určí uchazeči stavební konstrukci vhodnou k provedení šetrné sondy.

Uchazeč během zkoušky může používat vlastní nářadí pro výkon praktické zkoušky.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 3 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Držitel platného povolení k restaurování kulturní památky se specializací na díla ze štuku či dřeva dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších změn, a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti restaurování.
b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na stavitelství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti stavebně historických průzkumů památek, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na historické vědy a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti stavebně historických průzkumů památek, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo kultury ČR, www.mkcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Nářadí pro realizaci praktické části zkoušky (uchazeč může používat své vlastní nářadí):
•restaurátorské kladívko
•skalpel
•ostrý nůž
•houbička
•nádobka na vodu
•jemné brusné pláno zrnitost min. 220
•velmi jemné brusné plátno zrnitost min. 300
•korek pro brusné pláno
•gumový špalíček pro brusné plátno
•jemný štětec
•nádoby na vzorky
•bodec

Soubor fotografické dokumentace kulturních nemovitých památek. Vždy minimálně jedna kulturní nemovitá památka ve slohu románském gotickém, renesančním, barokním, klasicistním, pseudoslozích a secesním v rozsahu 3 fotografií interiéru a 3 fotografií exteriéru. Barevné fotografie jsou o velikosti alespoň 10 x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC).

Soubor plánové dokumentace kulturní nemovité památky v rozsahu jeden pohled zepředu, jeden půdorys, jeden řez objektem, který je vyznačen v předloženém půdorysu. Kulturní nemovitá památka musí být postavena v některém z těchto stavebních slohů: románský, gotický, renesanční, barokní, klasicistní, pseudoslohy, eklektismus a secesní.

Soubor fotografické dokumentace stavební konstrukce v rozsahu: jeden celkový náhled a jeden detail. Z fotografické dokumentace musí být zřejmé použité konstrukční řešení. Barevné fotografie jsou o velikosti alespoň 10 x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC).

Soubor historické textové nebo plánové dokumentace stavby.

Zaměření současného stavu skutečného objektu. Zaměření je provedeno v základním rozsahu pro dokumentaci stavby dle platných metodiky stavebně-historických průzkumů.

Soubor fotografické dokumentace objektu v rozsahu dvě fotografie exteriéru a nákres celkové situace objektu. Barevné fotografie jsou o velikosti alespoň 10 x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC).

Soubor plánové dokumentace památkového objektu v rozsahu: půdorys všech podlaží, jeden řez vyznačený na půdorysu a jeden pohled zepředu.

Soubor dokumentace objektu v rozsahu: tři fotografie interiéru, tři fotografie exteriéru a plánovou dokumentaci v rozsahu: jeden půdorys, jeden řez vyznačený na půdorysu a jeden pohled zepředu. Barevné fotografie jsou o velikosti alespoň 10 x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC).

Vzorek nejméně tří vrstev omítek s malbami či nátěry na vhodném podkladu. Je možné realizovat v exteriéru na vhodném zdivu.

Vzorek nejméně tří nátěrů a maleb na dřevěném podkladu. Lze realizovat v exteriéru na vhodné dřevěné konstrukci.

Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro kulturu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Národní památkový ústav
Ing. arch. Ladislav Svoboda, OSVČ
Ostravská univerzita
Nadace Kutná hora - památka UNESCO